

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ ๑๔๙๔๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษะรังค์ กทม. ๑๐๒๐๐

สอ.ร.๖๖	๙๙๐๐
ร.๖๖	๒ ๓ ๖.๖ ๒๕๕๒
๖๖	๘.๖๘

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสถาบันเกษตรกร หรือ ส.ป.ก. พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๘๕๘๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

ตามที่ได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสถาบันเกษตรกร หรือ ส.ป.ก. พ.ศ. ในประเด็นที่เกี่ยวข้องและประเด็นอื่นที่เห็นสมควร เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยคาดว่าจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีประมาณวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสถาบันเกษตรกรหรือ ส.ป.ก. ในร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสถาบันเกษตรกร หรือ ส.ป.ก. พ.ศ. เป็นการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่กระบวนกรปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่โดยอาศัยร่างกฎกระทรวงฯ จะต้องไม่ขัดกับหลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายที่ดิน

๒. ร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๓ และ ข้อ ๔ (๓) กำหนดว่า เมื่อผู้ได้รับสิทธิในที่ดินถึงแก่ความตาย ให้ที่ดินตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ทายาทโดยธรรมนำหนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดออกให้ ไปยื่นคำขอจดทะเบียนรับมรดก ณ สำนักงานที่ดินเห็นว่า ตามกฎหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมต้องจดทะเบียนโอนมรดกให้แก่ทายาทที่มีสิทธิรับมรดกทุกคนเว้นแต่ทายาทคนใดไม่ขอรับมรดกยินยอมให้ทายาทอื่นรับไป ผู้ขอต้องนำทายาทนั้นมาให้ถ้อยคำยินยอมหรือนำหลักฐาน

/การไม่รับ...

การไม่รับมรดกของทายาทดังกล่าวไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๘๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ดังนั้น ไม่ว่าหนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะออกแก่ทายาทโดยธรรมคนใด พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินย่อมต้องดำเนินการสอบสวนและจดทะเบียนโอนมรดกให้แก่ทายาทโดยธรรมที่มีสิทธิรับมรดกทุกคน เว้นแต่ทายาทคนใดไม่ขอรับ ก็ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑)។

๓. กรณีผู้ได้รับสิทธิในที่ดินประสงค์จะโอนที่ดินไปยังสถาบันเกษตรกร ตามร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๕ (๓) กำหนดให้สถาบันเกษตรกรนำหนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดออกให้ ไปยื่นเพื่อรับโอนสิทธิ ณ สำนักงานที่ดิน ทำให้เข้าใจได้ว่า สถาบันเกษตรกรสามารถนำหนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดออกให้ ไปยื่นขอจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานที่ดิน แต่เพียงฝ่ายเดียวได้ ซึ่งเป็นการขัดต่อประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๒ ที่กำหนดให้คู่กรณี (หมายถึงทั้งสองฝ่าย) นำหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไปขอจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรัตน์ ชานวिरกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๖๘๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๕๐๖๐